

B A R N E O M B U D E T

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep

0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref:
03/00677-5

Saksbeh:
AST

Arkivkode:
008

Dato:
26.11.03

Høringssvar: NOU 2003:14 "Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven"

Det vises til høring mottatt 17.07.03 og kort svar datert 1.09.03, der vi ønsket å komme tilbake med kommentarer angående barnets talsperson i plan og bygningsloven.

Barneombudet leverte et grundig og omfattende høringssvar på NOU 2001:17 "Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven I," der vi blant annet tok til orde for at barnerepresentantens ansvarsområde må utvides og styrkes.

Det fremgår av NOU 2003:14 "Bedre kommunal og regional planlegging etter plan- og bygningsloven I," at erfaringene viser at over 60 % av kommunene ikke har lagt systematisk til rette for medvirkning fra barn/unge. Dette er for dårlig og harmonerer ikke med de ønsker vi har for barns medvirkning og viktigheten av dette.

Barneombudet har de siste årene fått inn flere saker der barnerepresentantene i forskjellige kommuner beskriver uholdbare situasjoner og et regelverk som ikke sikrer at de får utført sin oppgave i tråd med dagens plan- og bygningslov. Dette kan skyldes dårlig informasjon fra administrasjonen, dårlig eller ingen opplæring i hvordan interessene skal ivaretas eller manglende arbeidstid til å utføre oppgavene. Barneombudet mener ordningen etter plan- og bygningsloven må styrkes og bedres, slik utvalget også indirekte sier.

I praksis ser en ofte manglende oppfølging av barnerepresentanten i mange av kommunene og representantene selv beklager seg over at de er usikre på sin myndighet og på når de skal inn i prosessene.

Barneombudet støtter utvalgets forslag om at gode oppvekstvilkår uttrykkelig skal nevnes i lovens formål og at § 1-7 fremhever barns medvirkning.

Det foreslås at kommunestyret skal oppnevne en representant med særlig ansvar for å stimulere og organisere barn og unges medvirkning. Av forslaget går det fram at utvalget tenker at dette vil gi barnerepresentanten større spillerom enn det som kan ha vært tilfelle hittil. Utvalget tenker også at barnerepresentanten dermed med større tyngde kan tale på vegne av barn og ungdom og organisere og stimulere for å vareta deres interesser i planleggingen.

Barneombudet mener dette er positivt, men stiller spørsmålstegn ved om det er riktig å delegere ansvaret for å organisere og stimulere barn og unges deltagelse til barne-representanten. Ut fra Barneombudets kjennskap til at barnerepresentantene har lite avsatt arbeidstid, kan det synes usikkert om dette i praksis vil sikre en styrking av barn og unges medvirkning. Kunne ikke dette ansvaret ligge i den kommunale administrasjonen - som har ansvar for utredning av planene, på samme måte som de har ansvar for å ta kontakt med f.eks berørte grunneiere og å sørge for utsendelse av nabovarsel?

Barnerepresentanten kan beholde sitt ansvar for å ivareta barns interesser på generelt plan. Hvis representanten også skal sørge for å stimulere og organisere barn og unges medvirkning, vil dette bli betydelig mer arbeidskrevende enn dagens oppgaver. Arbeidsavtalen må i så fall inneholde en arbeidsbeskrivelse, der det blant annet blir avsatt arbeidstid til dette. Organisering av medvirkning er svært positivt, men samtidig tidkrevende.

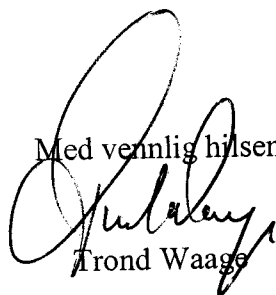
I RPR BU punkt 4, d) står det: Kommunen skal organisere planprosessen slik at synspunkter som gjelder barn som berørt part kommer fram og at ulike grupper barn og unge selv gis anledning til å delta. Brudd på denne regelen kan i dag påberopes som feil i saksbe-handlingen, og det kan få store konsekvenser. Det kan oppstå uklarheter så lenge RPR ikke er blitt endret, og Barneombudet stiller seg spørrende til om barns medvirkning ikke er bedre sikret etter dagens regler enn etter de forslag som nå er fremmet.

Utvalget mener RPR for barn og unges oppvekstvilkår bør revideres og gjøres mer forpliktende med hensyn til barn og unges behov for blant annet naturområder. Barneombudet støtter dette synspunktet, jf utredningens vektlegging av dette.

Utredningens punkt 7.9 inneholder mange gode synspunkter og meninger om barn og unges medvirkning, deres behov for uteaktiviteter og lek i naturområder, behovet for grønne lunger og "100-metersskog." Barneombudet mener det er svært bra at alle disse synspunktene har kommet med, men stiller spørsmålstegn ved om utvalget pålegger myndighetene tilstrekkelig plikt til å ivareta dette. Det må være planmyndighetens ansvar å samordne skole og barnehageutbygging i samsvar med de formålsparagrafer som gjelder for disse virksomhetene. Utvalget mener disse virksomhetene bør utnyttes med tanke på en tettere integrering i samfunnsplanleggingen. Dette er Barneombudet enig i, men vi mener dette må fremgå av lovbestemmelser og forskrifter og ikke bli stående som gode formål i en utredning.

Barn og unge (og faktisk også deres representant) er en utsatt gruppe i plansaker, der sterke økonomiske interesser spiller inn. Miljøverndepartementet har nå en god anledning til å sørge for at deres vern blir mer enn ord.

Med vennlig hilsen

Trond Waage

Anette Storm Thorstensen
Rådgiver